

PRONSSIMALJA

Kerran eräs nuori mies, joka pääsi kisälliksi sepän verstaalle. Nuorukainen siivosi pajaa, huolehti ahjon tulesta ja auttoi mestaria takomaan rautaa, terästä ja vaskea. Nuori mies ei puhunut paljon, eikä hän tuntunut olevan koskaan hyvällä tuulella. Työkin sujui vähän miten sattui, mutta onneksi mestari oli kärsivällinen.

Vähitellen nuorukainen oppi tuntemaan mestarin ja luottamaan häneen. Hän alkoi puhua itsestään ja elämästään. Nuori mies kertoi vanhemmistaan, jotka olivat ilkeitä ja riitelivät koko ajan. Hän kertoi tyttöystävistään ja seurusteluista, jotka olivat aina päättäneet alkuihastuksen jälkeen. Nuoren miehen tapaamat naiset olivat kuulemma itsekkäitä ja vaativia. Hänestä koko maailma oli julma ja epäoikeudenmukainen paikka.

Mestari otti käsiinsä pienen pronssimaljan, jonka nuorukainen oli väsäyttänyt.

– Ihmisen sydän on kuin pronssimalja, hän sanoi. Niin kuin malja ottaa vastaan vettä, niin sydän ottaa vastaan rakkautta. Mutta jos malja on pieni, se ei voi ottaa vastaan kuin vähän rakkautta. Tämä malja ei kestä, sillä leikkasit metallia liian syvältä. Samalla tavalla sydän vuotaa kaiken rakkauden ulos, jos sitä on haavoitettu. Nuorukainen katsoi maljaa. Häntä suututti, mutta enemmän hän suri itsensä takia.

– Älä sure, mestari sanoi. Maljan voi tehdä aina uudestaan.

– Maljan ehkä, mutta sydän on aivan eri asia, nuorukainen valitti.

– Kyllä sydämenkin voi takoa uudestaan, leikata paremmin ja koristella kauniiksi, mestari sanoi. Sen tekee Jumalan sana, joka todistaa meille Jumalan armosta meitä kohtaan. Sitä paitsi sydän voi kasvaa, jolloin se voi ottaa vastaan enemmän rakkautta.

– Millä tavalla muka? nuorukainen kysyi.

– Sydän kasvaa rakastamalla, mestari vastasi.

JOEN ILO

Kohisen! Miten hauskaa kisailla törmän pistaasipuiden kanssa. Minä saarran teidät! Tulviminen vasta on poikaa! Näetkö herra sorsa? Tuolla rannalla kasvaa sieviä purppuraisia kurjenmiekköjä. Vanasi kutittaa mukavasti pintaani. Tervehdys teille hyvät monnit! Toivottavasti siellä alhaalla on mukavan vilpoista.

Hivelen kahtatoista kiveä, jotka makaavat pohjassani. Oletteko kuulleet niiden tarinan? Kerran Joosua johdatti Israelin heimot luvattuun maahan virtani poikki. He kantoivat liitonarkkia. Arkki sai minut pysähtymään – voitteko kuvitella!? Eikä ihmeeni jääneet yhteen kertaan, ehei! Hei kelpo kurki! Haluatko kuulla, kuinka Syyrian sotapäällikkö parantui spitaalista, kun hän peseytyi minussa seitsemän kertaa?

– Olet tuiki tavallinen joki, kurki räkkyy. Monia muitakin maailman jokia pidetään pyhinä. Se ei muuta mitään. Toiset joet ovat sinua pidempiä, toiset taas leveämpiä.

Kurki lehahtaa tiehensä. Tunnen epäilyn ja levottomuuden kuplien nousevan pohjamudistani. Hermonvuoren huipuilta on ihanan kirkasta solista. Silti kalvan maata ja virtani on samea. Eivätkö kansat ja joet ole kaikki samanlaisia? Samat puut ja kasvit kasvavat molemmilla rannoillani. Miksi vain toinen puoli olisi erityinen luvattu maa? Ihmiset tappelevat aikansa ja katoavat. Valittu kansa ei tehnyt luvatussa maasta rauhan valtakuntaa.

Näen Betanian hökkelit. Ihmiset tungeksivat taas luokseni. Hetkinen, tuohan on Johannes Kastaja! Sinä sait minut värähtämään jännityksestä. Ihmiset sanoivat, että olet uusi Elia. Tunnet varmaan profeetan sanan, jonka mukaan ennen tuomion päivää Jumala lähettää Elia maan päälle. Olet varmasti kuullut, kuinka Elia löi minua kerran viitallaan. Silloinkin minä jakaannuin kahtia. Siitä on jo vuosisatoja.

Linnut väittävät minun sepittäneeni jutun. Se oli juuri tämä törmä lähellä Jerikoa. Joosuan kivet ovat jalkojesi alla.

Kuka on tuo valkopukuinen mies, joka kahlaa luoksesi? Apua! Mikä tämä tunne on? Tuo mies polttaa minua!

– Älä pelkää, mies kuiskaa. Minä pyhitän sinut.

Hän koskee etusormillaan pintaani. Äkkiä näen ihmeellisiä välähdyksiä. Näen suuren meren, joka jakaantui kahtia. Aistin suuren tulvan, joka peitti kaiken maan alleen. Tunnen, kuinka Jumalan Henki liikkui vetten yllä ajan aamussa.

Johannes Kastaja upottaa miehen syvyyksiin. Taivaasta laskeutuu valkea kyyhkynen miehen ylle. Kuulen äänen:

– Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt.

Mitä ihmettä juuri tapahtui? Mikä pisaroitani vaivaa? Ne riemuitsevat! Olen sittenkin pyhä joki! Tuo mies teki minusta ja kaikista maailman vesistä pyhiä. Onko hän uusi Joosua? Johdattaako hän Israelin kaksitoista heimoa rauhan valtakuntaan?

Hei linnut, kalat ja kukat! Muistatteko tarinan kristallin-kirkkaasta elämän veden virrasta? Luulen, että minä olen se joki. Eikö paratiisi ole jo tullut luoksemme?

MIEKKAILIJAT

Sinä perjantaina Jerusalemin kadut vilisivät torimyyjiä, pyhiinvaeltajia ja virkamiehiä. Sairaat ja raajarikot kömpivät loukoistaan ja asettuivat näkyville paikoille leipäpalan toivossa. Kaksi veljestä kulki kojulta toiselle ja ihmetteli väenpaljoutta. Aikansa tutkittuaan he kyllästyivät ja istuivat varjoisalle paikalle selät kivimuuria vasten.

– Hypätäänkö ruutua? nuorempi veli keksi.

– Leikitään mieluummin miekkasotaa, vanhempi veli sanoi. Hän nousi ja veti kupeiltaan esiin korean puumiekan.

– Minä olen Aleksanteri Suuri! vanhempi veli mahtaili. Makedonian kuningas, Egyptin ja Persian valloittaja!

– Minä olen Jeesus Nasaretilainen, huusi nuorempi veli uhmakkaasti. Jumalan poika ja Israelin pelastaja.

Hurja taistelu alkoi. Miekat viuhuivat ilmassa ja kalahtelivat toisiaan vasten. He juoksivat valoon ja puikkelehtivat kujille. Vanhempi veli hyökkäsi ärhäkästi ja osui veljeään olkapäähän.

– Kukaan ei voita mahtavaa Aleksanteria! Hän valloitti yksin lähes koko maailman.

Nuorempi veli pyyhki hikeä otsaltaan ja yritti keskittää kaikki voimansa iskuun.

– Niinkö luulet? Jeesus on messias. Hän komentaa enkeleiden armeijaa ja hallitsee maailmaa Daavidin valtaistuimella!

Vanhempi veli sai vastustajastaan otteen vapaalla kädellään ja paiskasi hänet vasten tallin ovea.

– Hah! Etkö ole kuullut? Jeesus on vangittu. Hän ei mahtanut mitään edes pienelle sotajoukolle.

Nuorempi veli riistäytyi vapaaksi ja nosti miekkansa uudelleen veljeään kohti. Hänen mielessään sivalsi epäily.

– Pelkkiä huhupuheita, hän huusi ja kävi hyökkäykseen. Ei messiaasta voi vangita.

He palasivat torille ja hätistivät pululauman lentoon. Jostakin kuului itkijänaisten valitusta.

Vanhempi veli veti henkeä. Hänkin oli kuullut tästä profeetasta, mutta jutut taisivat olla liioiteltuja.

– Totta se on, hän kertoi. Ylipapit ja kansan vanhimmat ovat luovuttaneet hänet Pilatukselle. Jerusalemissa on paljon silmäkääntäjiä, jotka villitsevät kansaa.

– Se ei voi olla totta, nuorempi veli sanoi pettymys äänessään. Hän ratsasti aasilla Jerusalemiin. Me otimme hänet vastaan kuninkaana. Minä näin hänet... hän katsoi minua ja hymyili.

– Mitä se muka todistaa? vanhempi veli ärähti. Vieläkö haluat leikkiä Jeesusta?

Hän löi lujaa ja miekka tippui veljen kädestä. Vanhempi veli tarttui veljeensä ja tönäisi tämän maahan. Nuorempi veli huusi kipuaan ja vihaansa. Itkijänaiset itkivät. Vanhempi veli näki tummaan pukeutuneita naisia, väkijoukon ja roomalaisia sotilaita, jotka huusivat ihmisille. Kaiken melun ja hälyn keskeltä hän kuuli oman nimensä. Se oli isän ääni.

– Rufus? Aleksandros? Missä te olette?

He löysivät toisensa. Isä ei ehtinyt puhua poikien välisestä riidasta tai siitä, mitä kaupungissa tapahtui. Roomalaiset sotilaat pakottivat hänet kantamaan ristiä, joka kuului vangitulle messiaalle.

ANASTASIA JA ENKELI

Anastasia kömpi sänkyynsä ja kertasi päivän vastoinkäymisiä päässään. Sinä yönä hän näki merkillistä unta. Hän seisoj suuressa ja vitivalkeassa salissa. Edessään Anastasia huomasi valtavan tasapainovaa'an punnuksineen.

Anastasian luokse lensi sädehtivän kirkas enkeli. Enkeli selitti, että vaaka punnitsi ihmisen kiitoksen ja valituksen aiheita. Enkeli ehdotti, Anastasialle voisi punnita kuluneen päivän tuloksen.

Anastasia alkoi pohtia kärsimyksiään. Jo ensimmäinen punnus osoittautui liian painavaksi. Se oli menetyksen taakka. Enkeli auttoi häntä nostamaan sen vaa'an astiaan. Sen seuraksi tuli punnukset yksinäisyydestä ja huonosta itsetunnosta.

– Tuo oli vasta alkua! Anastasia huudahti.

Hän kertoi enkelille kaikki suuret ja pienet murheensa: ihmissuhdesotkut, opintojen karikot sekä sadesäällä kastuneet sukat. Lopulta kärsimyksen vaakakuppi huokui raskasta painoa. Kiitollisuuden astia oli kohonnut niin korkealle, ettei siihen voinut yltää edes tikkailla.

– Oliko päivässäsi mitään hyvää? enkeli kysyi.

Anastasia pudisti päätään. Hän oli jo herätessään ärtynyt ja kiireinen.

– Narsissit ovat puhjenneet kukkaan pihasi edustalla, enkeli muistutti. Etkö sinä pitänytkin kukista?

Anastasia hämmästyi. Hän oli tuskin huomannut kukkia. Mutta enkeli oli oikeassa. Narsissit olivat pienen kiitoksen väärtti. Niin enkeli veti siivestään höyhenen. Hän pyrähti ylös ja pudotti sulan kiitollisuuden vaakakuppiin. Silloin tapahtui jotain ihmeellistä. Vaaka narahti ja kärsimyksen punnukset hievahtivat.

Anastasia alkoi innostua. Voisiko ilon aiheita olla enemmän kuin kärsimyksiä? He miettivät yhdessä ja lisäsivät

vaakakuppiin sulan ystävydestä, musiikista, terveydestä, ilosta sekä tulevaisuudesta ja toivosta.

Pian oli raskaiden punnusten vuoro tutista korkealla. Anastasiaa nauratti.

– Siivistäsi loppuvat kohta höyhenet!

– Tuo oli vasta alkua! enkeli huudahti. Höyheniä kasvaa uusia tilalle. Samalla tavalla ilon ja kiitoksenkin aiheet ovat aina uusia ja loppumattomia.

Enkeli lensi hakemaan yhden punnuksen kärsimyksen vaakakupista. Se merkitsi ärsyyntymistä ja vaivaa märeistä sukista.

– Minä näytän sinulle suuren salaisuuden, enkeli sanoi.

Hän asetti punnuksen kiitollisuuden vaakakuppiin.

Samassa se muuttui höyheneksi.

– Kuinka tuo on mahdollista! Anastasia huudahti.

Enkeli kertoi, että märeät sukat opettivat Anastasialle vastuuta, nöyryyttä ja ripauksen kärsivällisyyttä. Niistä seurasi ystävyyttä ja iloa, sillä luokkakaverin lainaamat sukat tuntuivat ihanilta.

– Samalla tavalla kaikki kääntyy niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa, enkeli sanoi.

Seuraavana aamuna Anastasia heräsi virkeänä. Unestaan hän ei muistanut mitään, mutta palatessaan koulusta kotiin hän pysähtyi pihalle. ”Monet asiat elämässäni ovat aivan pielessä”, hän ajatteli, ”mutta kylläpä nuo narsissit näyttävät tänään kauniilta.”

MUREHTIJA

Erään miehen elämä oli täynnä murheita. Hänellä oli hyvin stressaava työ ja kotona kipakka vaimo. Lapsistakin piti kantaa huolta: tyttö ajelehti huonoille teille, eikä poika malttanut istua pulpetissa. Harmaita hiuksia toivat terveyskysymykset, sukuriidat, rahahuolet, poliittiset jännitteet ja lisäksi vielä kaikki arjen pienet muistilistat.

Eräänä päivänä mies ei jaksanut enää kantaa murhetaakkaan-sa. Hän laittoi lehteen ilmoituksen sijaismurehtijan toimesta. Pestiin löytyi nuorukainen, jolle mies maksoi siitä, että tämä murehti murheet hänen puolestaan. Järjestely oli kerrassaan nerokas. Nyt miehen päivät sujuivat kuin tanssi ja yötkin tuli nukuttua. Sijaismurehtija hoiti kaiken voivottelun.

Koska miehen murheet olivat suuret ja moninaiset, nuorukaisen liksa oli perin tuntuva. Yhtenä päivänä nuorukaisen mieleen nousikin ylimääräinen huoli.

– Kuinka ihmeessä sinulla on varaa maksaa minun palkkani, hän kysyi.

– Se ei ole minun murheeni, mies vastasi.

Trad.

JÄÄHYVÄISET NUKEILLE

Sonja laittoi nauhoituksen päälle ja istui paikalleen nukkejensa pariin. Söpöillä nukeilla oli suuret silmät, tuuheat silmäripset, pitkät tuuheat hiukset, kauniit vaatteet ja rusetit hiuksissaan. Ne olivat Sonjan tähtiesiintyjiä. Tytöt olivat seikkailleet useilla videoilla. He olivat laittautuneet pikkuruisten peilien ja kampojen avulla, juoneet teetä sievillä käsillään, pitäneet juhlia ja vierailleet eläintarhassa.

Tämä oli Sonjan ensiesiintyminen. Nyt tekijä tuli itse nähtäväksi kulissien takaa. Hän oli suunnitellut ja harjoitellut esiintymisensä huolella. Video oli käsikirjoitettu ja hienosti editoitu toisin kuin hänen ensimmäiset tekeleensä. Sonja kertoi seuraajilleen, että hän tekisi tästä lähtien lyhytelokuvien sijaan lifestyle-videoita. Ensimmäisen videon aiheena oli lapsuuden leikit ja lelut. Videollaan Sonja hyvästeli nukkensa ja ilmoitti myyvänsä ne jollekin tytölle, jota varmasti odotti ihanat leikit niiden kanssa.

Tubettaminen toi Sonjan elämään paljon puuhaa ja iloa. Tykkäyksiä ropisi. Kommenttikentän kehuja ja kannustukset hivelivät Sonjan mieltä. Harrastus sai Sonjan luovuuden kukkimaan. Hänen tavoitteensa oli tehdä mahdollisimman arkisia ja aitoja videoita omasta elämästään. Hän esiintyi aina itse ja puhui suoraan kameralle. Sonjalla oli söpöt hymykuopat vaatetuksen mukaan värjätyt kynnet ja ihanan aaltoilevat tummat hiukset. Julkaisut oli tarkkaan suunniteltu ja lavastettu. Videollaan hän kertoi nuoren tytön elämän iloista ja haasteista. Yksi juttu käsitteli hänen kotiaan ja huonettaan, toinen koulunkäyntiä ja kolmas pukeutumista.

Sonjan kanavan suosio nousi. Pian hänellä oli kaksikymmentätuhatta seuraajaa. Hänestä tuli satojen pienten tyttöjen virtuaalinen isosisko. Sonja solmi yhteistyösopimuksen muutaman mainostajan kanssa. Videollaan Sonja kertoi lopettavansa ratsastusharrastuksensa, sillä elämä on valintoja. Sonja ei vastannut koulukaverin

puheluun, koska suklaamaistiaisvideon leikkaaminen oli kesken. Menestys vaati veronsa. Sonjan arjessa ei riittänyt tunteja koululle, poikaystävälle, kavereille, perheelle, nukkumiselle ja tubettamiselle.

Sonja huokaisi kauneusnaamionsa takaa ja käänsi kasvonsa kameralle. Toiset julkaisivat hienoja videoita ja uhkasivat kiilata hänen ohitseensa. Joskus hänestä oli vaikea keksiä kiinnostavaa puhuttavaa. Sonja pelkäsi menettävänsä kaikki seuraajansa, jos hän jäisi tauolle. Lopulta Sonjan oli pakko julkaista burnoutvideo. Hänen kyyneleensä olivat aitoja, kun hän kertoi rakastavansa seuraajiaan ja jäävänsä tauolle. Videonsa päätteeksi hän riisui rusetin hiuksistaan ja hyvästeli seuraajansa.

Sonjan jäähyväisvideosta tuli hänen katsotuin ja peukutetuin julkaisunsa. Yleisö jatkoi klikkaamistaan.

SUKUPUOLTEN MONINAISUUDESTA

Heikki kummasteli kahvilaa, jonka lattia oli peitetty räikeillä matoilla ja nurkat täytetty lampuilla. Kaiuttimessa naisen ääni hoki olevansa kuningas. Heikki huokaisi. Hän kaipasi Esson baaria, poikia ja jukeboxia, joka soitti Kasevaa ja Baddingia. Hän riisui karvareuhkansa kuin nöyrytyksen eleenä. Mira tuli ja laittoi hänen eteensä kahvin, kolikon ja reissumiehen.

– Mun pitää lähtee aika hätäsee, pitää viimeistellä essee yliopistolle, Mira huikkasi ja riisui takkinsa selkänojalle.

– Mistäs se kertoo? Heikki kysyi samalla, kun kääri eväänsä muovikelmusta.

– Sukupuolten moninaisuudesta, Mira virnisti. Hänestä tuntui siltä, että edessä oli epätoivoinen yritys laskeutua raketilla vieraalle planeetalle.

– Sittenhän voit kertoa, mistä tässä vouhoutuksessa on oikein kyse.

– No siis, nykyään ymmärretään, että sukupuoli jako ei ole binäärinen. Voi siis olla muitakin sukupuolia kuin mies ja nainen.

– Kuten mitä? Heikki murahti.

– No vaikka mitä! Erilaisuus ja ainutlaatuisuus on rikkautta. Siksi on tyhmää jakaa ihmisiä vain kahteen muottiin. Ihminen voi siis olla vaikka muunsukupuolinen.

– Eli mikä se sukupuoli sitten on? Heikki ihmetteli. Hän oli kuullut tuon sanan ennenkin. Hänestä oli alkanut tuntua siltä kuin metsässä olisi jokin peikko tai outo eläin, mistä kukaan ei osannut sanoa mitään.

– Se on se muu. Ei mies eikä nainen.

Heikki hörppi kahviaan. Hän ei saanut otetta Miran puheista. Hän ei ymmärtänyt, minkä takia perusasioistakin pitää tehdä niin vaikeita.

– Mutta kai se selviää jo syntymässä, onko lapsi tyttö vai poika?

– No joo, mutta nykyään osataan erottaa biologinen ja sosiaalinen sukupuoli.

– Mikäs temppu tuo nyt on?

– Ei se ole temppu, vaan huomio siitä, että eivät kaikki meistä halua olla cis-miehiä tai cis-naisia. Transsukupuolisuus on ihan tosiasia. Pääasia, että ollaan sukupuolisensitiivisiä ja annetaan kaikille tasapuolisesti tilaa olla oma itsensä.

Heikki sipaisi tomua hartioiltaan.

– Luetaanko siellä koulussa Isoa Kirjaa ollenkaan? Eikö siellä sanota, että Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi?

– Luomiskertomus kuvaa oman aikansa ymmärrystä.

Nykyään ymmärretään, että mies voi olla feminiininen ja nainen maskuliininen, Mira valisti ja siemaisi juomaansa. Se

on vähän niin kuin tämä smoothie. Tässä on mansikkaa, banaania ja ripaus kookosta.

– Mitä vastakkaisella sukupuolella sitten tekee, jos ihminen on yhtä aikaa mies ja nainen? Heikki tokaisi.

Hän muisti Pyynikin tanssilavan nuoruudessaan. Siellä hän ja Hilma olivat tavanneet.

Mira huokaisi mielessään. Voisiko vanha koira oppia uusia temppuja? Hänen mielessään välähti menneiden aikojen naiset, jotka oli survottu korsettien, avioliiton ja äitiyden häkkeihin.

– Nykyään ollaan avoimempia sen suhteen, ketä ihminen tapailee. Pakko ei ole tapailla ketään. Perhe tai parisuhde ei ole ihmisarvon mittari.

– En vain voi ymmärtää, miksi joku tahtois olla jotain muuta kuin on.

– Ihmisen oma kokemus ja oma sukupuoli-identiteetti ei välttämättä vastaa niitä odotuksia ja määritelmiä, mitä yhteiskunta siltä odottaa, Mira selitti. Tällainen sukupuoli-normatiivisuus voi olla tosi ahdistavaa.

– Oli meilläkin sahalla yksi Tiina, Heikki muisti. Se oli poikatyttö. Tosi mukava likka. Ehkä vähän surullinen tapaus. Sen isä toivoi poikalasta.

– Näitä on juuri tärkeä hyväksyä ja ymmärtää, Mira sanoi. Pojatkin saa pukeutua mekkoihin. Tytötkin saa olla urheilullisia.

Heikki katsoi, kun Mira nousi ja asetteli sateenkaaripipon päähänsä. Aika tuntui juoksevan.

– Muistathan, että sinä olet aina isin rakas tyttö, Heikki sanoi.

– Totta kai! Olet rakasas.